

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. L. Res.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

& nuptiarum est cohabitatio. Ita ergo ob morbum Gallicum, epilepsiam vel alios morbos contagiosos conceditur, repudium *Carpzov. lib. 2. Defin. 180.* Ita & ob foetorem anhelitus, *Mev. P. 4. decis. n. 8.* confer *Köppen. in usu pract. Instit. observ. 36. seq.*

Limita: ut tamen iudex non statim proueat in dissolutionem, sed antea tempus aliquod curationi praefiniat. *Carpz. d. Defin. 180.* Et hoc casu pars nocens expensas restituere tenetur, *Mevius part. 9. decis. 15.*

IV.

Ad jus repudiatum nemini patet regressus, nisi simile ei postea jus deferatur. *Brunnem. C. de proxim. sacror. scrip. col. 4. n. 3.*

CAP. XLVII.

Repugnantia.

Axioma I.

Repugnantia se illidunt, & sibi invicem fidem derogant, ut contraria, *l. 1. C. de furt. & ibi Dd. l. scripturae 14. C. de fide instrum. Dec. Cagnol. in l. pugnantia. ff. de R. l. Consil. Argent. 1. conf. 21. num. 4.*

Intellige, si scil. nullo distinctionis foedere conciliari possint, Philip. Matth. *ad l. pugnantia 188. de R. l.* Exemplum est in *l. 16. de condit. Instituit.* ubi Marcianus inutilem eam institutionem scribit, si quis hoc modo heredem scripisset: si Titius heres erit, Sejus heres esto, si Sejus heres erit, Titius heres esto. Eadem ratione & Julianus in *l. si is, qui 13. §. utrum ita. 3. de reb. dub.* duas orationes pugnantia continentes falsas simul esse dixit, quapropter si removeri distinctione possint, interpretari debet dispositio ne contradicat, *cap. inter dilectos 16. de fid. instrument. Bart. in l. fin. §. idem quaesit. de condit. indeb. Alex. consil. 141. col. 4. li. 2. Dec. ad d. l. ubi de Regulis Juris. n. 3.*

II.

Libi repugnantia, ibi incertitudo, *cap. sollicitudinem 54. extr. de appellat. l. 1. C. de furt. Laurent. in tract. cautel. caut. 143. n. 4.*

CAP. XLIX.

Repulsio.

Axioma I.

Qui una via repellitur, admittitur per aliam viam, *cap. constitutus 45. extr. de appellationib.*

II.

Repellere qui negligit injuriam a socio, si potest repellere, tam est in vicio, quam ille, qui facit, *cap. non cap. ult. 23. q. 3.*

III.

Repellere vim vi licet in continenti, *cap. si vero 3. cap. perpendimus 23. extr. de sentent. excommuni.* quia talis repulsio violentiae per vim est juris naturalis, *cap. jus naturale 7. dist. 1. vid. infr. lib. ult. cap. Vis.*

IV.

Repulsio legatorum jus gentium violat, nisi (1.) Princeps specie legationis illudat, (2.) missus

sit vilis aut infamis, (3.) Specie legationis speculatores mittantur, aut ut seditiones concitent, *Perez. C. de legation. n. 8.*

CAP. XLIX.

Requisitum.

Axioma I.

Quod jus vel statutum non requirit, id nec nos debemus desiderare, *l. 8. de public. in rem alt.* quia ejus est supplere, cujus etiam fuit condere, *l. ult. C. d. LL. cap. ult. 25. q. 1.* qui si plus voluisset, nulla fuisset difficultas id peraeque requirere, exemplum *l. unic. §. 11. C. de Cad. toll. c. ad audientiam 12. extr. de decim. Petr. Gilcken de praescript. p. 2. m. 1. cap. 4. n. 31.* vid. omnino de requisitis Anton. de Morator. *praescript. tit. 7. concl. 22. n. 67.* quod enim a jure non requiritur, non est superstitiosè desiderandum, post Cravett. Rol. à Valle *de inventar. part. 3. q. 52. incip. sed quid dicemus, pag. 107.* Josias Nolden *de Statu Nobilitum, cap. 16. §. 154. in fin.* ne quidem in feudis & Vassallis, Schrader. *de feud. part. 6. cap. 1. n. 22.*

II.

Quotiescunque aliquid à Lege non requiritur, etsi illud interveniat inutiliter aut minus rectè, non tamen vitiat actum, *l. 1. C. de rei uxor. act.* Neque enim debemus plus ad formam seu substantiam alicujus actus exigere, quam lex ipsa exigit, argum. *l. illam merito 19. vers. superfluitus quidem. C. de collat. Novell. 18. cap. 5. Harprecht, ad §. 3. Instit. de locat. conduct. num. 236.* Idque etiam in testamentis locum habere, docet Gloss. in *l. qui testamento. §. per contrarium. de testam. & latius exornat Fernand. Vasq. in tr. de success. creat. lib. 2. P. 1. §. 13. limitat. g. n. 25. Panticlhm. 2. q. 21. n. 6.* E diverso cum plura à Lege requiruntur ad solennitatem actus, conjunctim ea interponenda sunt, alias effectus non sequetur, *l. unic. §. 2. C. de suffrag. l. si heredi plures §. de condit. instit. Reincking. lib. 1. class. 4. cap. 1. n. 33.* Bocer. *de poena furti, cap. 1. n. 132.*

III.

Quoties plura copulativè requiruntur, omnium complementum requiritur, nec sufficit partis adimpletio, *l. si quis ita stipulatus fuerit 121. de V. O. Gail. 2. obs. 125. n. 8. l. si heredi 5. de condit. Instituit.* Limitat hanc regulam Tiraquell. in tract. cessante causa cessat effect. limit. 22. num. 17. pag. 42. ut procedat, si utrumque requisitorum consideretur ad illum effectum producendum, secus si alterutra ratio non aequè habeatur in consideratione.

CAP. L.

Res.

Axioma I.

Re sua uti vel abuti merè facultatis actus est, qui nullo tempore absque prohibitione & patientia huic acquiescente praescribitur. *Pat. norm. in cap. quod translationem. num. 4. de offic. legat. cap. accedens 14. de concess. praebend. cap.*

cap. pervenit 15. de censib. Schurf. consil. cum venationes. n. 20. centur. 3. Baldus in l. 6. C. de servit. per l. viam 2. de via public. Chassan. in consuetud. Burgund. tit. de justit. §. 4. verb. nova militia. n. 11. Jalon in l. beneficia. n. 56. de constit. Princip. latè Tiraquell. in retract. convent. §. 1. gloss. 2. n. 21. Wesemb. 2. cons. 58. n. 7.

II.

Res ipsa alia est à possessione rei, l. si duo 3. §. fin. ff. uti possid. l. qui restituere §. l. officium 9. ff. de rei vind. Vult. 3. Consil. Marp. 20. n. 6.

III.

Res quælibet præfinitur retinere qualitatem, qua semel imbutam esse constat, arg. l. videamus 17. ubi Bart. ff. quod met. caus. l. pater 38. §. quindecim 5. ibique Bart. ff. de legat. 3. cap. semel 8. ubi Dyn. de R. l. in 6. & manere in eo statu quo antea fuit, l. ex persona 3. Cod. de probat. l. fin. in princ. ubi Bart. & Angel. C. de pign. act. l. si quis 3. ff. de serv. export. Regn. Sixtin. 2. Consil. Marp. 18. n. 38.

IV.

Res opera humana factæ non habent accessorium, nisi quæ Lege scripta vel consuetudine aut distinctione Dominorum sunt statuta, l. quod in rerum 24. §. si quis 2. ff. de legat. 1. l. locus 60. de V. S. l. 6. §. si quis 3. ff. comm. præd. quod declar. pulchrè Innocent. in c. cum ad sedem. de restitu. spoliat. vid. Oldendorp. 2. Consil. Marp. 5. num. 122.

V.

Res sua nemini invito debet auferri, §. ult. ibi nec cuiquam. Instit. de his, qui sui vel alien. jur. l. si filiosam. 25. §. 1. in fin. solut. matr. l. 9. C. de judic.

VI.

Res quæ succedit in locum alterius, eodem jure censi debet cum illa, cap. Ecclesia 3. ut lit. pendens.

An res succedat in locum pretii, vid.

Pretium.

VII.

Res intelligi debet, ut potius valeat, quam pereat, cap. inter 6. extr. de fide instrum. vid. supr. lib. I. cap. Actus.

VIII.

Rei meæ occasione quod per alium quæritur, mihi de jure restituendum est, cap. in nostrum 10. extr. de sepulture.

IX.

Rei subjectus est sermo, non res sermoni, cap. intelligentia 6. de V. S.

X.

Res si venit ad eum statum, à quo incipere potuit, tenet, etiam si ab initio non tenuit, cap. placet 12. extr. de conversat. conjug.

XI.

Quoties de personâ contrahentium tantum obliganda agitur, toties res aliena potest esse objectum contractus, quia persona obligari potest circa quamlibet rem, etiam alienam; sufficit enim, quod intuitu rei alienæ alteri semper salvis sit regressus contra personam obligatam. Exemplum est in emtione venditione l. 28. ff. de contrah. emt. Item in contractu pignoratitio, quate-

nus ob rem alienam oppignoratam competit. creditori actio contraria, l. 9. §. 4. ff. de pign. act.

XII.

Quoties agitur de jure reali transferendo, toties res aliena objectum contractus esse nequit, quia jus reale transferri nequit, nisi in re propriâ; cum nemo plus juris in alium transferre possit, quam ipse habet, cap. 7. de R. f. in 6to, ita res alienæ hypothecæ loco alteri cedi nequeunt, tot. tit. C. si res aliena pignori data sit.

Limita: nisi domino consentiente aut postea rei ab alio oppignoratæ pignorationem ratihabente l. 6. C. eod. ibiq. Brunnem.

XIII.

Quæcunque res jure divino morali certam non habet decisionem, illa subiecta est decisioni principis & consequenter ad jurisprudentiæ objectum spectat: quia ubi definit legislator divinus, ibi incipit legislator humanus seu Princeps, quippe qui custos est utriusque tabulæ. Poterit ergo princeps venationem auferre privatis, non verò poterit adulteria concedere.

Limita: possunt tamen illa, quæ jure divino decisa sunt, legibus civilibus (1.) juberi, (2.) determinari, (3.) exasperari. Brunnem. l. 1. de jure Eccl. cap. 2. n. 34.

XIV.

Quæcunque res directò in sensum incurrit, illa est corporalis: hoc est, quod dicitur suâ naturâ tangi posse. pr. Instit. de reb. corpor. & incorpor.

XV.

Quæcunque res in jure consistit, & in sensum à posteriori tantum incurrit, illa est incorporalis, quia hæc tangi nequit. Ita merum imperium, quia per exercitium demum actuum jurisdictionalium & sic à posteriori in sensum incurrit, est res incorporalis. Idem de aliis juribus dicendum, uti de usufructu, jure venandi, &c.

XVI.

Qualecunque est rei incorporalis subjectum, talis ipsa res esse censetur, quia res hic se habet per modum accessorii, hinc sequitur naturam sui subjecti tanquam principalis. Hinc jurisdictio feudo coharens reputatur immobilis, secus si persona saltem concessa. Annuus redditus ex certo feudo seu molendino debitus est immobilis, alias verò mobilis. Sic jura ad petendam rem mobilem destinata, ut nomina personalia & actio v. gr. ex mutuo, sunt mobilia.

XVII.

Quoties res mobilis in effectu debet fieri immobilis, toties opus est destinatione & cautione, quia hæc duo faciunt, ut res eadem semper existat. Ita ergo hæc ratione pecunia poterit fieri immobilis, Harprecht. ad tit. Instit. de reb. corpor. & incorp. n. 12. seqq. Sicut etiam lecti in divertorio publico. Carpz. P. 3. Constit. 24. Defin. 10.

XVIII.

Quoties æqualitas ponderis, numeri & mensuræ æqualitatem rei infert, toties res dicitur.

(U) 3. fun-

fungibilis, quæ constat numero, pondere & mensura. Quia sic est comparata, ut non possit in commercio hominum esse sine numeratione, ponderatione & mensurâ, cum alioquin inde oriretur inæqualitas. Tales ergo res non sunt equi aut oves, licet possint numerari, neque libri utut possint ponderari, sed argentum infectum, pecunia signata, triticum, &c. conf. Struv. Jurispr. Rom. Germ. Forens. l. 3. tit. 4. thes. 5.

XX.

Quæcunque res ad usum sacrum perpetuò destinata est & adhibita, illa est sacra, quia hodiè non amplius consecratio, sed destinatio perpetua & usus facer rem sacram facit. Exemplum est in calice destinato & adhibito ad usum sacræ Coenæ.

XXI.

In cujuscunque rei violatores gravior poena statuta, illa est sancta. Ratio est in §. 10. Instit. de rer. divis. tales sunt portæ & muri civitatum l. 1. ff. eod. etiam municipium l. 8. §. fin. eod. item vallum l. 3. §. 17. ff. de re milit.

XXII.

Quæcunque res universitatis ad certum usum destinata, illa non poterit ab aliquo civium ad alium usum adhiberi, quia quæ universitatis sunt, singulorum non sunt, §. 6. Institut. de rer. divis. Mev. P. 6. decis. 3. ergò nec singulis relicta erit potestas disponendi pro lubitu de rebus universitatis. Ita silva venationi destinata ab uno civium non poterit excidi, Berl. P. 2. concl. 49. n. 24.

XXIII.

REI suæ quilibet liber est moderator, & arbiter, ut possit facere quicquid velit, l. in traditionib. 41. ff. de pact. l. in re mandata 21. C. mandati. Castrenf. consil. 260. Visis compromisso. col. 2. in princ. lib. 2. Roman. cons. 277. Non est dubium. n. 2. vers. consequens est. Cephal. consil. 121. n. 10. & consil. 429. n. 56. & 57. Dec. consil. 48. in princ. lib. 2. Ubi ampliat etiam in rebus futuro, Thomas de Thomasset. in floribus Legum, reg. 98. & 247. Menochius quest. illustr. 28. n. 15. Perez. ad l. 1. vers. ex qua inferitur. tit. 2. lib. 5. Ordin. pag. mibi 76. Escobar. de ratiocin. cap. 90. n. 50. Menoch. consil. 255. num. 10. & consil. 296. num. 41. Molin. de Jusit. tract. 3. disput. 1. concl. 1. Cardin. Tusch. pract. concl. tom. 2. lit. D. concl. 486. & tom. 6. lit. R. concl. 112. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Ecclesiast. resolut. 149. num. 4. in 2. edit. Mar. Antonin. var. resolut. lib. 2. resolut. 45. num. 6. Rot. decis. 105. num. 6. apud Farinac. p. 1. recent. & decis. 457. num. 3. apud eundem p. 2. recent. de quo etiam Menoch. de presumpt. lib. 4. de presumpt. 83. num. 8. Vincent. Carot. sing. 457. Iniquum enim est, liberum non esse homini ingenuo de rebus suis posse disponere. l. non usque adeò 2. ff. si quis à parente fuerit manumiss. Curtius junior

consil. 110. n. 8. Castrenf. consil. 260. col. 2. in princ. lib. 1. quos refert Card. Tusch. d. lit. R. concl. 112. n. 4. ubi n. 11. per l. 1. §. si im-
puberi 21. ff. de coll. bonor. ampliat in tantum, ut possit quis res suas projicere in mare, & citat Caltr. consil. 125. col. 1. lib. 1.

Unde in concessione, seu traditione rei suæ potest quis apponere legem, quam velit, l. 1. §. conveniat 6. ff. de possit, l. si quid possessor 31. §. sicut autem 3. l. sed et si lege 25. §. consuluit 11. ff. de petit. hered. l. legem 10. C. de pactis. l. legem. g. C. de donat. Corn. consil. 24. per totum lib. 2. ubi loquitur in emphyteusi, & feudo, Cephal. consil. 3. n. 51. ubi in primogenitura, Cravett. cons. 82. n. 6. Surdus de aliment. tit. 8. privileg. 56. n. 93. & tit. 9. q. 18. n. 13. & 14. & decis. 62. n. 6. Cald. Pereira de potest. eligendi. cap. 16. num. 6. & de extinct. emphyt. cap. 3. n. 11. Cabed. Lusit. decis. 31. in princ. p. 2. Bobadil. in sua Politica lib. 3. cap. 4. num. 63. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 175. n. 5. Cened. pract. & canon. quest. lib. 1. q. 35. Card. Tusch. d. lit. R. concl. 112. num. 17.

Declara axioma procedere in re sua libera, secus si res sit communis, vel in qua alius jus habeat, Anchar. consil. 155. Optimis rationibus. n. 7. & seq. Boër. decis. 320. n. 12. vers. ex quo secundum, ubi subdit, quod in re sua quis non potest contra jus, nam contra leges & contra bonos mores non potest quis de re sua disponere, quia Reipublicæ interest, ne quis re suâ male utatur, Abb. consil. 48. Videtur primò, circa fin. vers. nec obstat si dicatur lib. 2. quem refert Card. Tusch. d. lit. R. concl. 112. n. 28. In præjudicium enim tertii re propria abuti nemini licet, Menoch. consil. 226. n. 50. & 51. & de presumpt. lib. 4. praef. 83. n. 8. Joh. Mar. Novar. quest. forens. lib. 1. q. 63. n. 8. [Unde nec Domino fundi quicquam facere licet, per quod usus servitutis constituta impediatur, l. si domus 21. ff. de S. V. P. l. si eo loco 9. ff. si servit. vindit. Nec Dominus fundi servientis servitutem rectè constitutam deteriore facere potest, l. servitutes 20. §. stillicidium 14. ff. de S. V. P. l. sed si quid 15. §. proprietatis 6. ff. de usufr. l. 6. §. ult. ff. si serv. vind. Gail. 2. obs. 67. n. 6. Carpz. P. 2. Constit. 41. Defin. 1. n. 3. & 4. adde supra 1. 7. 2.

XXIII.

RES transit cum suo onere ad quemcunque vadat, l. is cui opus 23. ubi latè Jason num. 6. ff. de novi operis nunciat. l. si convenerit 18. §. si fundus 2. ff. de pignorat. act. l. 1. C. de distr. pignor. l. Julianus 40. ff. de manum. testam. l. Gajus 23. ubi Bartolus ff. de

ff. de manumiss. l. Pomponius. 13. §. 1. de acquir. possess. l. fin. §. fin. ff. de contrab. emt. l. via constituit 23. §. si fundus 2. ff. de servit. rustic. præd. cap. si quis laicus 42. & ibi gloss. 16. q. 1. cap. ex literis 5. de pignorib. cap. pastoralis 28. §. fructus. de decim. [cap. in aliquibus 32. & seq. extr. eod. tit. cap. 1. extr. de censib. cap. tua 9. cap. pen. extr. de usur. Extravag. Comm. declarationes. §. de stagnis. de decim. cap. cum non sit 33. extr. eod.] Ordin. Regia Lusit. lib. 4. tit. 3. in princ. ubi Parens meus, Bellacomb. tom. 1. commun. opinion. lib. 3. tit. communia servit. n. 67. pag. m. 426. Menoch. consil. 2. n. 31. & consil. 51. n. 11. & consil. 80. n. 79. Dn. Barbosa in l. post dotem. n. 5. ff. solut. matrim. Cabed. Lust. decis. 52. n. 1. part. 2. Cald. Pereira de extinct. emphyt. cap. 3. n. 33. & de emt. cap. 10. n. 10. & cap. 27. n. ult. Card. Tusch. pract. concl. tom. 5. lit. O. concl. 145. Franc. Leo in thesaur. fori Ecclesiast. part. 2. cap. 15. n. 41. Aloyf. Ricc. in praxi fori Ecclesiast. resol. 529. n. 6. in 2. edit. Bellet. disquisit. clerical. part. 1. tit. de exempt. Cleric. & eorundem bonorum à muneribus publicis. §. 3. n. 2. & tit. de Clerico debitore. §. 8. n. 6. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 4. cap. 705. n. 11. Mangil. de imput. q. 106. n. 4.

Intellige, quando onus reale, non ita, quando est personale, d. l. ult. ff. de contrab. emt. l. cogi 16. §. unde quaritur 3. ff. ad Sc. Trebell. l. cum fundo 36. & ibi Baldus ff. de servit. rustic. præd. l. cum cui 13. C. de act. & oblig. l. ult. C. de hered. act. Bellacomb. d. n. 67. Cald. Pereira in l. si curatorem. verb. sua facilitate. n. 80. Cod. de in integr. restitut. minor.

Amplia, transire cum suo onere etiam in singularem successorem, d. l. cum fundo 36. ff. de servit. rustic. præd. l. 3. Cod. eod. Bellet. dict. §. 8. n. 3. & in Ecclesiam, seu alium privilegiatum, Duen. reg. 100. n. 14. Cravett. consil. 217. n. 5. Bellet. d. §. 8. n. 8. & ita in fiscum Tiraquell. de retract. lig. §. 1. gloss. 10. n. 13. Menoch. consil. 75. n. 63. Bell. d. §. 8. n. 9.

Amplia (2.) non valere pactum, ne fundus in emtorem transeat cum onere, quia nihilominus emtor tanquam possessor rei cogitur præstare onus, quod fuit tempore contractus, Perez. C. de præd. & omnib. reb. navicular. n. 7. Quod si tamen possessor rem oneri subiectam ad inidoneum possessorem transferat, alienans tenetur in subsidium, nisi casu superveniente facultatibus lapsus fuerit. Hinc circa alienationem idoneitas est examinanda, Perez. C. eod. n. 8.

Limita: si alicui desertus fundus à peræquatore assignatur, hic tenetur saltem pro oneribus futuri non antea acti temporis l. 7. C. de censib.

XXIII.

Res transit cum suo commodo. Hinc si princeps concedat alicui jurisdictionem novæ arcis, censetur quidem concessio facta ob benemerita personæ, & sic ad vitam ejus perdurare, unde non poterit ab heredibus prætendi ex causa concessionis paternæ: Possunt tamen jurisdictionem prætendere tanquam adhaerens arci, in quam filii succedunt, Perez. C. de excus. muner. n. 19. seq. & ad tit. C. de præd. & omn. reb. navicul. num. 1. seqq. Sic panes civiles ab imperatoribus in ædes singulas distributi, & cum privilegiis cerevitiæ panemque coquendi cum ædibus transeunt ad emtores, licet sint alterius opificii, Perez. C. de annon. civil. n. 6.

XXIV.

RES omnis per quascunque causas nascitur, per easdem dissolvitur, cap. omnis 4. 27. q. 2. cap. omnis res 1. de regulis juris. in decretalibus. Valasc. consil. 130. n. 17. Narbona de appell. à Vicario ad Episcopum. part. 1. n. 95. Et ideo eandem solemnitatem requiri in revocatione actus, quæ requiritur in confectione ipsius, tradunt Duen. reg. 187. vers. decimo octavo. Cald. Pereira de potestate elig. cap. 7. n. 13. facileque res omnis ad suam naturam revertitur, l. si unus 27. §. pactus 2. & §. seq. ff. de pact. Greg. Lop. l. 5. gloss. 3. post princ. tit. 11. part. 4. Menoch. de presumpt. lib. 2. præf. 16. n. 21. Mangil. de imput. quæst. 45. num. 12.

XXV.

RES sua nemini servire potest, l. si rem alienam 41. ff. de pignorat. act. l. in re communi 26. ff. de servit. urb. præd. l. uti fruis. ff. si usus fructus petatur. Surdus de aliment. tit. 8. privileg. 49. num. 7. & decis. 76. n. 2. Menoch. consil. 281. n. 7. Sigism. Scaccia de commerc. §. 2. gloss. 5. num. 89. inspect. 1. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 5. cap. 876. num. 10. Ovid. de Amicis de Jur. emphyteut. q. 15. n. 3. vers. 2. & n. 9.

XXVI.

RES inter alios acta aliis nocere non debet. l. de unoquoq. 47. ff. de re judic. l. sepe constitutum est 63. ff. eod. tit. l. nam postea 9. §. fin. ff. de iurejur. l. quia non debet. 10. ff. eod. l. Lucius 21. ff. de bis, qui not. infam. l. Modestinus respondit 10. ff. de exceptionibus. l. Claudius 16. ff. qui potiores in pignore hab. l. si pignitor 31. ff. de jud. l. si unus 27. §. pacta 4. in fin. ff. de pact. l. 1. cum multis seqq. ff. de except. rei judic. toto tit. C. res inter alios acta. l. legitimam 14. C. de contrab. emt. cap. inter dilectos 6. de fide instrum. cap. veniens 8. de transact. cap. super eo 15. de offic. deleg. [cap. constitutus 3. extr. de test. c. cum super 17. extr. de sentent. & re judic.

judic. cap. dilecto 25. in fin. extr. de prabend. cap. inter 8. extr. de donat.] Ordin. Regia Lusitan. lib. 3. tit. 81. in princ. Exornant Tiraquell. in speciali tract. Res inter alios acta. Fulgos. consil. 209. Duobus fratribus, in princ. n. 2. & consil. 89. n. 4. vers. circa tertium. Limitat in sententia lata super ingenuitate, quia omnibus præjudicat, Covarruv. pract. cap. 13. num. 4. & cap. 14. num. 15. & 16. Thom. de Thomasset. in florib. Legum, reg. 273. Menoch. quest. usufr. cap. 23. n. 13. cum seqq. Menoch. consil. 472. n. 14. & consil. 75. n. 92. & consil. 103. n. 7. & consil. 384. n. 12. & remed. 3. retin. n. 571. & consil. 28. n. 28. Mascard. de probat. concl. 394. n. 29. & concl. 1243. & concl. 1267. n. 2. Brunor. à Sole in locis communib. verb. res 12. Hieronymus de Laurent. Avenion. decis. 82. n. 1. Surd. consil. 577. n. 25. Cardos. in praxi judicum, verb. res. n. 25. cum seqq. & verb. sententia. n. 67. Casar. Argel. de contrad. legit. q. 7. n. 80. & q. 10. n. 264. & q. 2. n. 114. Mar. Antonin. variar. resolut. lib. 1. resolut. 106. n. 7. & 38. & 45. lib. 3. resolut. 106. num. 7. Cardinal. Tusch. pract. concl. tom. 6. lit. R. concl. 265. per totam. Ubi ampliat & limitat multis modis. Melchior Phœbos Lusitanens. decis. 202. n. 4. tom. 2.

Declaro: quod res inter alios acta etiam aliis prodesse non debeat. Meier. colleg. jur. Argent. tit. ff. de re judic. n. 73. Scaccia de sentent. & re judic. gloss. 14. q. 12. n. 52. & 62.

XXVII.

RES una & eadem diverso jure censi non debet, l. eum, qui 23. ff. de usuc. cap. 30. extr. de decim. ita concessio castro vel territorio omnis coherentiæ & pertinentiæ simul transferuntur. Montan. fin. reg. cap. 80. n. 1. & seqq. per l. via constituit 23. §. pen. & ult. de servitut. rustic. præd. l. uxorem 41. §. legaverat 6. de leg. 3. Bart. in l. si quando. C. de bon. vacant. lib. 10. Laurent. Calcan. consil. 90. n. 6. Fabian. de Monte de Emt. q. 6. in princ. num. 9. quia de adhaerentiis idem judicatur, cap. volentes 8. de offic. legat. l. quæ religiosis 43. de rei vind. scilicet, ut transeant, l. prædus 91. §. Titio 3. de legat. 3. Wesemb. 2. consil. 78. n. 6. Vide supr. lit. 1. cap. Jus.

XXIIX.

RES de facili revertitur ad suam primariam naturam, l. filio quem pater 23. ff. de liber. & posthum. l. 21. §. si quis autem 3. C. de testam. l. 27. §. pactus 2. ubi Jason de pact. cap. ab exoratio 2. distinct. 35. Seraphin. de privileg. juram. privileg. 58. n. 8. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 544.

n. 31. Phil. Matth. 2. Consil. Marp. 26. n. 13. res enim quælibet sua origine metiri debet, l. qui id, quod 33. ff. de donat. l. fin. ff. si ex noxal. caus. exemplum est in feudis foemineis apud Gothofr. Ant. disput. feud. 6. thes. 2. lit. B. vers. veluti si detur.

XXIX.

RES præsumitur esse illius, intra cujus fines est instituta, l. si fines 10. C. de evict. Menoch. consil. 2. à n. 83. Gam. decis. 230. n. 1. Valascus de Jure Emphyteut. q. 8. n. 38. col. 3. & quest. 51. n. 3. Cald. Pereira de em. cap. 21. n. 3.

CAP. LI.

Rescriptum.

Axioma I.

Rescriptum Principis potest inter partes, quod possunt ipsæ partes ex conventionione. Gloss. sing. in l. meminerint. C. unde vi. fac. text. in l. ibi cum enim. C. commun. de legat.

II.

Rescripto Principis esse obtemperandum, l. eleganter 23. §. si post rem 1. ubi gloss. ff. de condit. indebit. l. si peculium 6. §. sicut 4. ff. de pecul. legat. Wesemb. 1. consil. 43. num. 35. nec ab ejus forma recedendum, l. quid tamen 21. in princ. ff. de arbit. cap. cum venissent 3. extr. de 10. qui mitt. in possess. habetur enim pro lege, l. 2. C. de Legib. & pro sententia definitiva, l. umm. in process. judic. disp. 7. num. 11. ac intelligitur ita, quod nemini facit injuriam, cap. cum super 23. de offic. deleg. ubi Felin. l. ex facto 43. ff. de vulgar. substit. l. nec avus 4. C. de Emancip. liber. cum Principis intentio talis esse præsumatur, qualis est intentio Legis scriptæ & rationalis naturalis. Decius consil. 11. n. 3. & 4. Consil. Arg. 1. consil. 11. num. 32. Wesemb. consil. 100. n. 19. Vult. 3. Consil. Marpurg. 22. num. 20. Qua de causa rescripta Principis dicuntur habere tacitam clausulam, si preces veritate nitantur. cap. sedes 15. cap. si quando 5. de refer. & intelliguntur salvo jure tertii, Gail. 2. obs. 58. num. 3. & 4. Dec. consil. 287. num. 8. cum nunquam præsumatur animus ejus fuisse, quod velit juri alteri quæsito derogare, cap. super eo 15. §. hoc tuum. de offic. judic. de leg. gloss. ibid. in verbo intentionis, d. l. nec avus 4. C. de Emancip. liberor. l. 2. §. merito 10. & §. si quis à Principe 16. ff. ne quid in loc. publ. Decius consil. 606. num. 8. ac intelligantur salvo jure Imperii & cujusque, Bodin. 1. de Republic. cap. 8. n. 104. Marfil. sing. 103. Arnif. 1. de Majest. cap. 5. num. 20. Knichen. de Encyclop. cap. 10. num. 16. Marant. consil. 28. n. 2. Wesemb. consil. 21. n. 5. Gylman. lib. 1. p. 2. tit. 11. vot. 7. n. 14. 20. & 40. Seraphin. decis. 827. num. 1. Mantic. lib. 23. de tacit. convent. tit. 19. num. 23. Victor de Except. Imper. conclus. 24. Quapropter Imperatoris rescriptis resistere sacrilegii instar esse, text. est in l. 5. Cod. de divers. rescript. Quod intelligi debere, non quod omne Principis rescriptum.